

Bullying: σε αναζήτηση μιας χαμένης έννοιας

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Pleasure / Pain

Ποιος είναι ο λόγος που η πολιτεία ορίζει και καθορίζει ένα πρόβλημα ή μια εγκληματική ενέργεια; Οι νομοθέτες στην Ελλάδα μπορεί να μην το γνωρίζουν, ωστόσο ένα πρόβλημα ορίζεται και οριοθετείται για να μπορεί η πολιτεία να το διακρίνει, να το ελέγχει και να το υπερβαίνει. Κάτι το οποίο δεν ισχύει όμως για το μείζον πρόβλημα του bullying.

Νομίζω πως όλοι έχουμε υπάρξει θύματα του φαινομένου. Κάποιοι το βιώσαμε στο σχολείο από μαθητές μεγαλύτερων τάξεων (κορίτσια – αγόρια) ή από διάφορες «κλίκες». Άλλοι στοχοποιηθήκαμε σε μεγαλύτερη ηλικία λόγω κάποιου ιδιαίτερου χαρακτηριστικού, ενδυμασίας, σεξουαλικής προτίμησης ή απλά συμπεριφοράς. Τέλος, **κάποιοι παραμένουμε και τώρα θύματα του bullying** στο χώρο εργασίας μας από συναδέλφους οι οποίοι φέρονται επιθετικά και άνανδρα φροντίζοντας όμως να δρουν κάτω από τους «κανόνες» του εκάστοτε εργασιακού περιβάλλοντος.

Οι μορφές του bullying είναι διάφορες (με πιο πρόσφατο το cyberbullying). Οι εκφάνσεις του ποικίλουν αντίστοιχα και περιλαμβάνουν τη σωματική και ψυχολογική βία (και τον εκβιασμό), υποτιμητικά και υβριστικά σχόλια, διάδοση φημών, απειλές, κακοποίηση, κλοπή κ.ά. **Σε κάθε περίπτωση όμως η πολιτεία δεν αναγνωρίζει καν το φαινόμενο – πόσο μάλλον το πρόβλημα. Καμία πρόβλεψη, καμία διαδικασία επιτήρησης και καμία φροντίδα.**

Ενώ λοιπόν σε άλλες χώρες υπάρχει σχετική νομοθεσία και μέριμνα της πολιτείας από τη δεκαετία του '90, στη χώρα μας μόνο προσφάτως παρουσιάστηκε μια ρύθμιση η οποία είναι ελλιπής και άστοχη υπενθυμίζοντας πως το σκεπτικό της πολιτικής ηγεσίας πόρρω απέχει από την ουσία του ζητήματος. Το πόσο αδιάφορη είναι η πολιτεία αποδεικνύεται άλλωστε και από την απουσία ελληνικών λέξεων για να περιγράψουν το φαινόμενο, την πράξη και τους θύτες! Προφανώς το ελληνικό λεξιλόγιο δεν έχει ορίσει τις έννοιες επειδή η πολιτεία δεν τις αναγνωρίζει ή τους δίνει μια διαστρεβλωμένη και άκρως επικίνδυνη ερμηνεία όπως «διαδικασία ενηλικίωσης», «παιδιά που απλά παίζουν», και άλλες αντίστοιχα επισφαλείς προσεγγίσεις. **Αν η πολιτεία νοιαζόταν, τότε και η Ελληνική γλώσσα θα είχε προσαρμοσθεί.**

Ποια είναι λοιπόν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των θυμάτων; **Ούτε λίγο ούτε πολύ απαιτείται η μεταμόρφωση του σχολείου σε ένα χώρο ασφάλειας και προστασίας των παιδιών.** Αυτό προϋποθέτει εσωτερικούς κανονισμούς, εσωτερικές επιτροπές διάγνωσης και παρακολούθησης (αποτελούμενες από δασκάλους), εβδομαδιαίες συζητήσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού, κ.α. Αντιστοίχως, απαιτείται η προσαρμογή του προγράμματος σπουδών στα σχολεία με σχετικό μάθημα για να μάθουν τα παιδιά να αναγνωρίζουν τους θύτες και τα θύματα. Επιπλέον πληροφορίες απαιτείται να παρέχονται στους μαθητές μέσω κάποιου εγχειριδίου ή ακόμα και διαδικτυακά. Τέλος, εξίσου θεμιτή είναι η συμμετοχή των παιδιών σε δραστηριότητες, ασκήσεις (τραγούδια, παιχνίδια με μαριονέτες και ενδιαφέροντες χαρακτήρες, αυτοκόλλητα, κτλ.) αλλά και εκδηλώσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης οι οποίες πρέπει να απευθύνονται και στους γονείς.

Εξίσου σημαντική με την πρόβλεψη είναι και η καταγγελία του φαινομένου. Τα σχολεία οφείλουν να παρέχουν τη δυνατότητα στους μαθητές να αναφέρουν τυχόν περιστατικά μέσω διανομής ανώνυμων ερωτηματολογίων. Κατόπιν καταγγελίας τα σχολεία οφείλουν να επικοινωνούν με τους γονείς των εμπλεκόμενων για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος, ή ακόμα και με τις αρμόδιες αρχές. Συνήθως μετά την πρώτη συνάντηση, ακολουθούν και επόμενες για να παρατηρηθεί η εξέλιξη της κατάστασης και να αποφασισθούν περαιτέρω κινήσεις, όπως η υποχρεωτική συμμετοχή σε συμβουλευτικές συνεδρίες για το θύτη, ακόμα και η πιθανή απομάκρυνση του από το σχολείο.

Τέλος, πολύ σημαντική είναι και η **αξιολόγηση** της αντιμετώπισης του

φαινομένου. Αυτή πρέπει να γίνεται και εσωτερικά από τους δασκάλους αλλά και εξωτερικά από αρμόδιους φορείς. Προφανώς για να πραγματοποιηθεί μια τέτοιου είδους αξιολόγηση η πολιτεία οφείλει να εκπαιδεύει, καταρτίζει και ενημερώνει τους δασκάλους για τις τελευταίες εκφάνσεις του φαινομένου και τις μεθόδους επίλυσης του. Αντιστοίχως, το σχολείο πρέπει να παρακολουθεί τη συχνότητα των καταγγελιών και να προσαρμόζει αναλόγως την πολιτική του.

Πρέπει επιτέλους η πολιτεία να σταματήσει να εξετάζει μυωπικά το ζήτημα και να αναγνωρίσει το bullying ως βασικό κομμάτι της παιδείας στη χώρα, όπως άλλωστε είναι κάθε θέμα που απειλεί το αίσθημα ασφάλειας των μαθητών και την ικανότητα τους να φοιτούν χωρίς οχλήσεις και προβλήματα. **Ένα σχολείο στο οποίο τα παιδιά δεν νοιώθουν ασφαλή είναι ένα σχολείο στο οποίο να παιδιά δεν μορφώνονται.**

Προοικονομώντας, και κρίνοντας την πρόδηλη αδιαφορία της πολιτείας, φαίνεται πως η επιδιωκόμενη αντιμετώπιση του φαινομένου θα επέλθει μόνο κατόπιν συνολικής και εκ βάθρων αναδιοργάνωσης της παιδείας στη χώρα (όλων των βαθμίδων) και δεν θα προηγηθεί αυτής. Αναγκαία λοιπόν **το κοινωνικό αίτημα είναι η αναδημιουργία της Ελληνικής παιδείας εκ του μηδενός.**

Περισσότερες πληροφορίες: [Olweus Bullying Prevention Program](#)

Ακολούθησε τον Σταύρος Καλεντερίδης Twitter:
www.twitter.com/kalenteridis

Σταύρος Καλεντερίδης

Πολιτικός επιστήμονας, διεθνολόγος και επικοινωνιολόγος

Πηγή: huffingtonpost.gr